

KÉRI ANNA KATICA

Fordító és tolmács mesterszak
 MA, 3. félév
 Eötvös Loránd Tudományegyetem
 Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
 Dr. Sereg Judit
 egyetemi adjunktus, ELTE BTK

FORDÍTÁSI PROBLÉMÁK A HÁZASSÁG OLASZ MÓDRA CÍMŰ FILM MAGYAR SZINKRONJÁBAN

Kulcsszavak: *audiovizuális fordítás; szinkron; Házasság olasz módra; olasz nyelv; nápolyi dialektus*

A jelen kutatás – ahogyan a cím is utal rá – a Házasság olasz módra című olasz nyelvű film magyar szinkronjában található fordítási problémákkal foglalkozik. A témaválasztás alapgondolata a filmben megjelenő dialektális elemek fordíthatóságának vizsgálata volt, azonban az alkotás tanulmányozása közben több olyan fordítási szempontból releváns kérdés is felmerült, amelyeket érdemes egy kutatás kereteibe foglalni.

A film története több síkon játszódik Nápolyban a második világháború után, valamint az 1960-as években. A film szereplői egytől-egyig ízig-vérig nápolyi emberek, akiknek karakterformálásában fontos szerepet játszik a dialektus jellegzetességeinek megjelenése a nyelvhasználatukban. A kutatás egyik kérdése az, hogy milyen megoldásokat használt a fordító, illetve szinkron dramaturg a dialektális jelenségek érzékeltetésének esetében, valamint milyen tényezők okozhattak nehézségeket ezen jelenetek fordítása során. Ezeken túl további fontos kérdés, hogy a szinkron mennyire felel meg a kommunikatív ekvivalencia kritériumainak, illetve arra a kérdésre is keresi a választ, hogy a szinkronnak mennyire sikerült átadnia a nápolyi dialektus karakterformáló erejét. A dialektusokkal kapcsolatban kitérnék még pár további kérdésre, mint például hogyan valósult meg a filmben hallható, már-már érthetetlen tömegjelenetek fordítása magyarra, valamint a filmben megjelenő nápolyi dalok átültetése magyar nyelvre. Ezen kérdések vizsgálata után még pár olyan jeletről ejtenék szót, amelyek a fentiektől eltérő jellegű, ugyanakkor releváns fordítási kérdéseket vetnek fel.

A kutatás az eredeti olasz nyelvű film, valamint a film második magyar szinkronjának összehasonlítására támaszkodik, továbbá az audiovizuális fordítással és a dialektusok szinkronizálásban való megjelenésével foglalkozó – nagyrészt olasz és angol nyelvű – szakirodalomra.